

Hof van Justitie legt rechten vliegtuigpassagiers verder uit

Wanneer een vlucht geannuleerd wordt, heeft de betrokken passagier recht op verzorging, compensatie en een alternatief reisplan of de terugbetaling van het ticket. Maar is een vlucht die wegens technische redenen naar de luchthaven van vertrek moet terugkeren wel een geannuleerde vlucht? Het Hof van Justitie meent van wel, waardoor de passagier recht heeft op de compensatieregeling. Bovendien besliste het Hof dat passagiers daarnaast nog een verdere compensatie kunnen krijgen op basis van nationale regelgeving of het verdrag van Montréal. Die compensatie kan zowel materieel als immaterieel zijn.

Renzo van der Bruggen

Volgens verordening nr. 261/2004 van 1 februari 2004 heeft de passagier van een geannuleerde vlucht recht op:

- maaltijden, verfrissingen (desgevallend ook hotelaccommodatie met vervoer daarnaartoe) en twee gratis telefoongesprekken of telex-, fax- of emailberichten;
- financiële compensatie, afhankelijk van de afstand van de vlucht en behoudens uitzonderingen zoals overmacht, tussen 250 en 600 euro;
- volledige terugbetaling van het ticket (met een retourvlucht) of een alternatief reisplan onder vergelijkbare vervoersvoorwaarden.

De verordening blijft ook van toepassing ondanks de rechten van een passagier op 'verdere compensatie', maar de compensaties uit hoofde van de verordening kunnen daarbij wel in mindering worden gebracht.

ANNULERING

Het Hof van Justitie moest antwoorden op de prejudiciële vraag of een vlucht die enkele minuten na het opstijgen rechtsomkeer maakt wegens een technisch probleem onder de definitie van annulering valt. Met andere woorden: heeft het begrip annulering uitsluitend betrekking op het geval waarin een vliegtuig helemaal niet vertrekt of heeft het ook betrekking op het geval waarin een vliegtuig wel is vertrokken, maar gedwongen is (wegens technisch defect) terug te keren naar de luchthaven van vertrek? Het antwoord op deze vraag beantwoordt ook

Volgens het Hof is de reden waarom het vliegtuig moest terugkeren niet van belang voor de kwalificatie annulering.

de vraag of de betrokken passagier recht heeft op de hierboven vermelde rechten.

Annulering wordt in de verordening gedefinieerd als 'het niet uitvoeren van een geplande vlucht waarop tenminste één plaats was geboekt'. Het Hof verwijst naar eerdere rechtspraak om ook de term vlucht toe te lichten. Een vlucht is een luchtvervoerhandeling die wordt uitgevoerd door een luchtvaartmaatschappij die het traject, een essentieel onderdeel van de vlucht, vaststelt. Aangezien de term traject verwijst naar de door het vliegtuig af te leggen weg van de luchthaven van vertrek naar de luchthaven van bestemming, volstaat het volgens het Hof niet om een vlucht als uitgevoerd te beschouwen als het vliegtuig overeenkomstig het geplande traject is vertrokken. Het vliegtuig moet ook de geplande bestemming hebben bereikt.

Nog volgens het Hof is de reden waarom het vliegtuig moest terugkeren niet van belang voor de kwalificatie annulering. Mocht er sprake zijn van een 'buitengewone omstandigheid', dan is die reden enkel een grond om geen compensatie te hoeven betalen. De andere verplichtingen (verzorging en alternatief reisplan of terugbetaling ticket) blijven ook in dat geval behouden.

VERDERE COMPENSATIES

Het Hof moest zich ook uitspreken over de vraag of de nationale rechter de luchtvervoerder kan veroordelen tot 'verdere compensatie',

overeenkomstig de nationale voorschriften, van alle schade (inclusief immateriële) die voortvloeit uit de niet-uitvoering van de luchtvervoerovereenkomst. In concreto wilde de rechter weten of die verdere compensatie de kosten kan behelzen die de passagiers hebben

gemaakt omdat de luchtvervoerder zijn verplichting van verzorging en terugbetaling of alternatief reisplan niet is nagekomen.

Verdere compensatie is volgens het Hof een aanvullende vergoeding om alle schade te kunnen vergoeden die de passagier heeft opgelopen wegens de niet-nakoming van de luchtvervoerovereenkomst door de luchtvervoerder. De verdere compensatie moet om die reden een andere grondslag dan de verordening hebben. Aanspraken van luchtreizigers op grond van de hen door de verordening verleende rechten (namelijk de hogervermelde verplichtingen van de luchtvervoerder) kunnen niet worden beschouwd als vallend onder het begrip verdere compensatie.

Wanneer de luchtreiziger vergoeding wil voor tekortkomingen van de luchtvervoerder in zijn hogervermelde verplichtingen, of voor verdere compensatie, moet hij zich beroepen op zijn nationale regelgeving of op het verdrag van Montréal (dat de voorwaarden voor aansprakelijkheid bij internationaal luchtvervoer vaststelt). De aansprakelijkheid in geval van schade ten gevolge van vertraging, wordt in dat verdrag beperkt tot 4.694 bijzondere trekkingsrechten (5.217,56 euro). Het Hof bevestigt dat die schade zowel materieel als immaterieel kan zijn.

(De auteur is assistent bij het Instituut voor Financieel Recht van de Universiteit Gent)

HvJ 13 oktober 2011, zaak C-83/10, *Rodriguez e.a. tegen Air France*

<http://curia.europa.eu>

Passagiersrechten in praktijk

Een recent rapport van het Europees Centrum voor de Consument toont aan dat de IJslandse vulkaan-answolk van april 2010 de toepassing van de passagiersrechten door luchtvaartmaatschappijen op de proef heeft gesteld. De vulkaan Eyjafjallajökull barstte in april 2010 uit en ontregelde het vliegverkeer wekenlang. Miljoenen passagiers strandden en werden vaak aan hun lot overgelaten. Zij zochten naar informatie en hulp en kwamen ook bij het ECC-Net terecht, dat in 2010 59 procent meer klachten over passagiersrechten ontving dan in 2009. Op basis van 12.622 klachten die het ECC-Net behandelde, worden in het rapport de voornaamste problemen opgesomd van vliegtuigpassagiers:

- Ze kregen geen informatie en werden aan hun lot overgelaten;
- Er werd geen bijstand geboden;
- De zelf betaalde verblijfkosten werden maar gedeeltelijk terugbetaald;
- Ze moesten zelf en op eigen kosten voor een alternatieve terugreis instaan (met bus of trein);
- Sommige maatschappijen eisten dat de passagiers een formulier tekenden waardoor zij afstand deden van hun rechten;
- Passagiers die hun ticket via een reisbureau hadden geboekt, werden administratieve kosten aangerekend voor de terugbetaling van hun ongebruikte tickets;
- Luchtvaartmaatschappijen antwoordden niet of pas na maanden op hun klacht.

www.eccbelgie.be

KORT

Ecologisch taxirijden

Brusselse taxichauffeurs moeten voortaan een cursus ecologisch rijden volgen. Pas wanneer ze een attest van een erkende opleider kunnen voorleggen, zullen ze hun bekwaamheidscertificaat krijgen. De cursus duurt een halve dag. Doel van de opleiding is om de rijstijl van de taxichauffeurs te veranderen zodat ze een veiliger, minder agressieve en minder vervuilende rijstijl aannemen.

Met dagelijks zo'n 20.000 ritten op de teller, hebben de Brusselse taxi's een grote milieu-impact. Uit studies blijkt dat een ecologische rijstijl het brandstofverbruik met zo'n 10 procent doet dalen. Door nieuwe taxichauffeurs ecologisch te leren rijden, rekent de Brusselse regering op milieuwinst.

Wie al rondrijdt, kan de opleiding op vrijwillige basis volgen. Nieuwkomers - dat zijn er zo'n 300 per jaar - moeten de opleiding volgen nadat ze geslaagd zijn voor alle andere testen die toegang geven tot het beroep. Een groene test dus, naast de gedragstesten, het theoretisch examen en de praktische proef. Wie geslaagd is voor een opleiding als 'taxichauffeur in onderneming' moet de cursus niet volgen. Het besluit van 13 oktober

2011 trad in werking op 6 november 2011.

Extra vereisten voor controle casino's

De Kansspelcommissie zal bijkomende vereisten opleggen voor het informaticasysteem dat het opsporen van fraude in casino's makkelijker moet maken. Ook een langere bewaartermijn van de bewakingsbeelden moet bijdragen tot een efficiëntere controle. De casino's moeten hun bewakingsbeelden voortaan niet 4, maar 8 weken ter beschikking houden van de Kansspelcommissie. De Kansspelcommissie controleert het reilen en zeilen in casino's (kansspelinrichtingen klasse I) via een aangepast videobewakings-systeem en een passend informa-

ticasysteem. Voor beide systemen gelden specifieke technische vereisten. De Kansspelcommissie zal bijkomende technische vereisten opleggen in haar protocol voor het informaticasysteem in casino's. Het KB van 27 juli 2011 trad in werking op 21 augustus 2011.

Brusselse fiscale administratie

Binnenkort krijgt Brussel een eigen fiscale administratie die alle Brusselse gewestbelastingen zelf zal kunnen innen, ook diegene die nu nog door de federale overheid worden geïnd. De ambtenaren van de nieuwe dienst zullen dan de taken van de Ontvanger van de Agglomeratie en de Directeur-generaal van het Bestuur Financiën en Begroting overnemen. De regering past daar-

om nu al een aantal ordonnanties aan. De Brusselse regering bepaalt later wanneer iedere bepaling van de ordonnantie van 20 juli 2011 in werking treedt.

Asbestemming

De nabestaanden van een gecreëerde Brusselaar kunnen voortaan zelf kiezen om zijn as op een andere plaats dan de begraafplaats te verstrooien, te begraven of te bewaren, tenzij de overledene daar op voorhand anders over heeft beslist in een officiële akte. Tot nu was dat alleen mogelijk wanneer de overledene daarvoor uitdrukkelijk zijn voorafgaandelijke en schriftelijke toestemming had gegeven. De nieuwe bepalingen traden in werking op 19 februari 2011 (BS 9 februari 2011).